

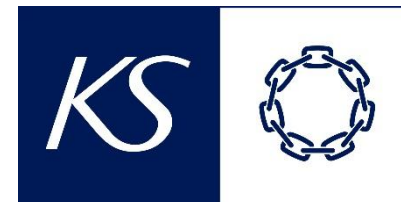
Partnerskapsløftet

SLUTTRAPPORT

Partnerskap i utvikling for regionen
Vestfold og Telemark

Prosjektperiode: 01.05.2024–31.12.2025

Til deg som leser

Denne sluttrapporten er laget for partnerskapene i Vestfold og Telemark, og for andre som jobber systematisk med å redusere utenforskap.

Vi vil vise hva vi ønsket å oppnå med nettverket Partnerskapsløftet, hvorfor vi satset på dette, hvordan vi har jobbet, og hvilken verdi arbeidet kan ha videre.

Målet vårt har vært å gjøre det enklere for deltakerne å utvikle bedre og mer samordnede tjenester for målgruppen. Underveis har vi delt ideer, erfaringer og resultater, slik at nettverket Partnerskapsløftet kunne lære av hverandre og hente inspirasjon.

Alle rapporter og lenker vi viser til, finner du i referanselisten bakerst.

Copilot har blitt brukt som verktøy for å sammenfatte referater og hente ut funn. All tekst produsert av copilot er lest og sjekket av rapportforfatterne.

God lesning!

Nettverkskoordinatorer Hanne Kjersti Hogga (KS) og Hilde Haugum (Nav)

Er du mest interessert i utviklingsprosessen til nettverket Partnerskapsløftet?

Les mer i kapittel 5 Kjernegruppenes arbeid - Utdyping og erfaring i de fire fasene, side 27

Er du mest interessert i erfaringene, læring og muligheter? Se kapittel 7 Læring og nye muligheter, side 48

Vestfold og
Telemark

Partnerskapsløftet

INNHold I SLUTTRAPPORTEN

1. Introduksjon og sammendrag, side 4
 2. Kunnskapsgrunnlag, side 12
 3. Organisering og gjennomføring, side 18
 4. Mål, forventninger og tjenesteutvikling, side 23
 5. Kjernegruppenes arbeid - Utdyping og erfaring i de fire fasene, side 27
 6. Utvikling av det strategiske partnerskapet, side 44
 7. Læring og nye muligheter, side 48
- Referanser og relevante linker, side 56

1. Introduksjon og sammendrag

Dette kapitlet gir en samlet introduksjon til arbeidet i nettverket Partnerskapsløftet. Vi oppsummerer de viktigste funnene, erfaringene og resultatene fra arbeidet med å utvikle bedre tjenester og aktiviteter for unge mellom 16–30 år med lettere psykiske helseutfordringer.

Mål, formål og forventninger

Nettverket Partnerskapsløftet i Vestfold og Telemark (2024-2025), ble etablert for å styrke samarbeidet mellom Nav-kontor og øvrige kommunale tjenester.

Målet var å redusere utenforskap blant unge mellom 16 og 30 år med lettere psykiske helseutfordringer.

Samfunnsutfordringen har vært kjent lenge og det er klare politiske ambisjoner om å gjøre noe med den, både lokalt og nasjonalt.

Nettverket Partnerskapsløftet er forankret i [samarbeidsavtalen](#) mellom KS og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Netverket er finansiert av Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Formålet med nettverket Partnerskapsløftet har vært å styrke koordinert og langsiktig samarbeid på tvers av tjenester og nivåer. Vestfold og Telemark fylkeskommuner har deltatt aktivt.

Følgende forventninger ble satt for Partnerskapsløftet Vestfold og Telemark:

Utvikle egen rolle og handlingsrom i partnerskapet i Nav

Se sammenhenger og utviklingsmuligheter mellom de ulike kommunale tjenestene og Nav, og øvrige samarbeidspartnere herunder fylkeskommunen

Identifisere konkrete tiltak for å redusere ungt utenforskap for unge under 30 år med lettere psykiske lidelser

Figur 1: Forventninger i Partnerskapsløftet

Organiseringen av nettverket

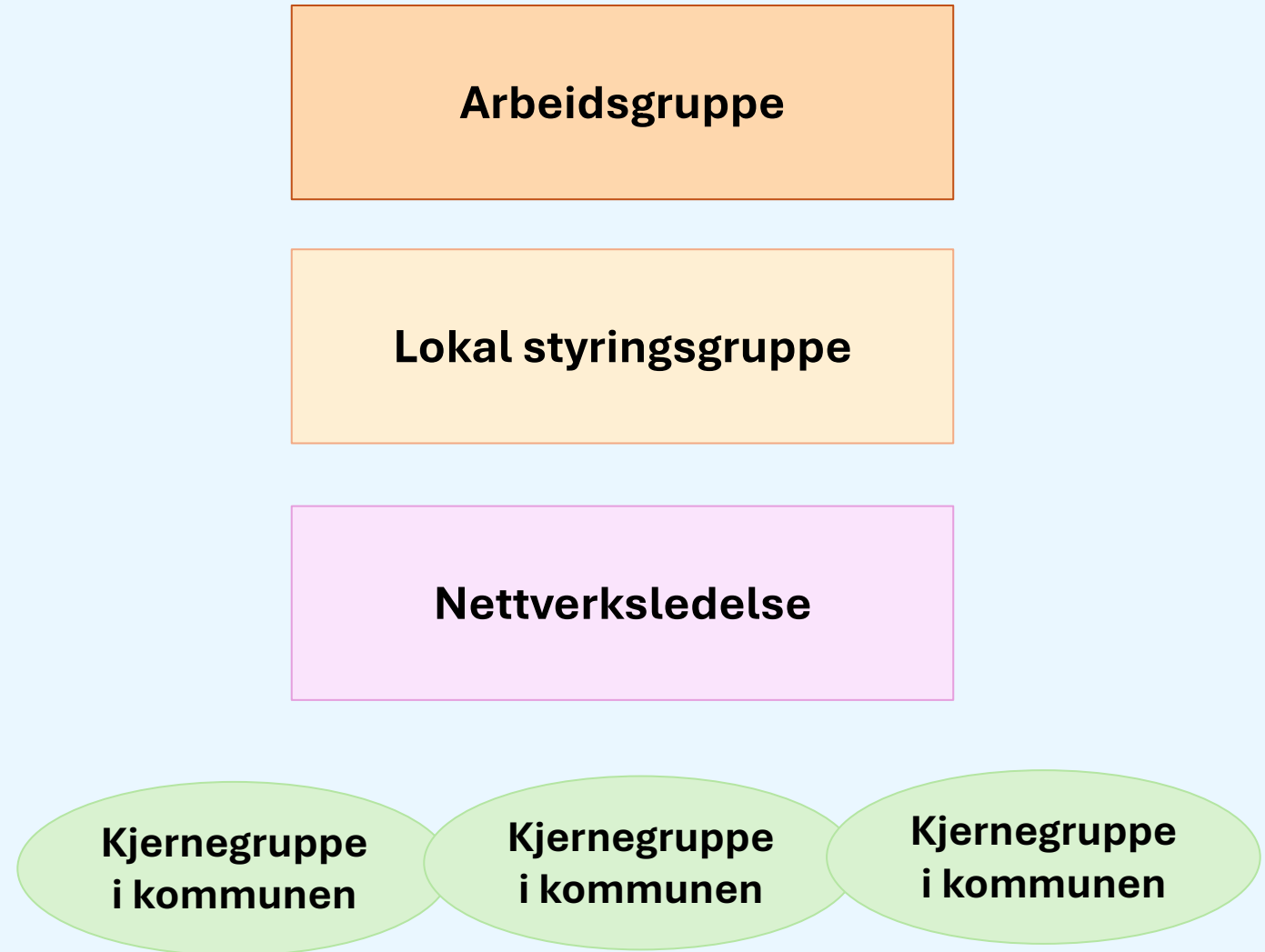
Partnerskapsløftet

Arbeidsgruppen har bestått av KS, Arbeids- og velferdsdirektoratet og nettverkskoordinatorerne.

Lokal styringsgruppe har bestått av regiondirektør KS Vestfold og Telemark, regiondirektør Nav Vestfold og Telemark, direktører for fylkeskommunene, 4 kommunedirektører og nettverkskoordinatorerne

Nettverksledelse ved to nettverkskoordinatorer: én fra Nav regionkontor og én fra KS regionkontor.

Kjernegruppe i hver kommune med lokal Nav-leder som koordinator, samt ledere fra ulike enheter i kommune og Nav-kontor.

Figur 2: Nettverksstruktur

Involverte i nettverket Partnerskapsløftet

Nettverksledelse
KS og Nav

- Regionkontoret
Vestfold og Telemark
- Fagansvarlig KS sentralt

Ca. 140 deltakere fordelt på
15 kjernegrupper bestående
av ledere i kommune og Nav

- Regionkontoret
Vestfold og Telemark
- Fagansvarlig Arbeids- og
velferdsdirektoratet

Vestfold og Telemark
fylkeskommuner

Organisering, faser og aktiviteter

Nettverket Partnerskapsløftet har bestått av fire faser og har samlet 15 kjernegrupper fra 22 av 23 kommuner i Vestfold og Telemark.

Kjernegruppene utarbeidet prosjektbeskrivelser for hvordan de vil utvikle tjenestene for unge i utenforskap.

Nettverket Partnerskapsløftet ble ledet av koordinatorene fra Nav og KS, og underveis har det vært digitale fagdrypp, fysiske samlinger og lokalt utviklingsarbeid i kjernegrupper.

Fase 1: Forankring og innsikt

Etablere felles forståelse, mandat og mål.
Innhente innsikt fra praksis og brukere.

Fase 2: Kartlegging

Kartlegge eksisterende tjenester, brukerreiser, flaskehalser og mulighetsrom.

Fase 3: Mål og tiltak

Formulere mål, utvikle ideportefølje og prioritere tiltak.

Fase 4: Iverksette og evaluere

Piloter og implementering, kontinuerlig læring, evaluering og justering.

Figur 3: Faser i nettverksperioden

Tjenesteutvikling

En sentral ambisjon i nettverket

Partnerskapsløftet var å utvikle et mer helhetlig og samordnet tjenestetilbud for unge i utenforskap. Kjernegruppene kartla eksisterende tilbud og utviklet løsninger som både traff bedre, var enklere å nå og ga tidligere hjelp.

Eksempel som Ressursteamet i Vest-Telemark viser hvordan arbeidet i nettverket Partnerskapsløftet førte til mer sammenhengende og koordinerte tjenester.

Under følger oversikt over alle prosjektbeskrivelsene som ble jobbet med i nettverket Partnerskapsløftet.

Ressursteam Vest-Telemark

For deg mellom 16–30 år som står utenfor skole eller arbeid og trenger mer støtte.

Hva er Ressursteamet? Et tverrfaglig team med folk fra Nav, psykisk helse, lege, psykolog og videregående skole.

Hva gjør teamet? Gir raskere og mer samordnet hjelp, med tiltak og støtte tilpasset din hverdag.

Hvor finner du oss? På Nav Seljord. Du kan møte alene eller sammen med en fagperson/støtteperson.

Prosjekter i nettverket Partnerskapsløftet Vestfold og Telemark

Inndelingen i oversikten er gjort for at kjernegruppene skal ha nytte av å dele erfaringer med hverandre, da prosjektene har lik tilnærming og organisering.

Nye talenhuset Bamble

Muligheter i arbeid (MIA)

Nome og Midt- Telemark

Bedre sammen Skien og Siljan

Mulighetshuset
Sandefjord

Forsterket praksis plass

Notodden og Hjørtedal

**To tverrfaglige inkluderings-
team**

Porsgrunn

Aksjonsgruppen og ungdomsmøter Tinn

Ressursteam Vest-
Telemark

Hurtigsporet Færder

**Tett tverrfaglig oppfølging
av unge** Holmestrand

Utvikling av
ungdomshus og
møteplasser

Videreutvikling av
eksisterende og
nye prosjekter

Tverrfaglig team og
tett oppfølging

Systematisk bruk
av unntak
kvalifikasjons-
prinsippet

Hva skal til for at ungdom i
Drammedal starter og fullfører
utdanning? Drammedal

Ungdomshuset Kragerø

**Psykisk helsetilbud til barn og
unge 0-25 år og Rusprosjektet**
Notodden

**UNGIVEKST og Samarbeid
med fastlegene** Tønsberg

**Innsatsgruppen mot
utenforskap** Horten

**Unntak kvalifikasjons-
prinsippet** Larvik

Erfaringer og veien videre for samarbeidet i partnerskapet

Nettverket Partnerskapsløftet startet opp 01.05.24 og ble avsluttet 31.12.2025. Nav-leder ved lokalkontoret vil fortsatt ha en nøkkelrolle for å utvikle partnerskapet videre, og i å sikre videre drift av de lokale tiltakene som er utviklet i nettverksperioden.

Nettverket Partnerskapsløftet har vært med på å tydeliggjøre roller og handlingsrom, gi bedre felles innsikt i tjenestene som finnes i Nav-kontoret og i øvrige kommunale tjenester. Nettverket Partnerskapsløftet har bidratt til å utvikle konkrete tiltak. Det er for tidlig å se konkrete resultater i tall, men ved avslutning av nettverket var motivasjonen høy for å fortsette arbeidet.

Det er systemene vi må endre, ikke ungdommen!

Viktig uttalelse og erkjennelse i nettverket Partnerskapsløftet

Bilde 1: (fra venstre) regiondirektør Nav Vestfold og Telemark Anders Anundsen, nettverkskoordinator KS Hanne Kjersti Hogga, nettverkskoordinator Nav Hilde Haugum og regiondirektør KS Vestfold og Telemark Gro Herheim

2. Kunnskapsgrunnlag

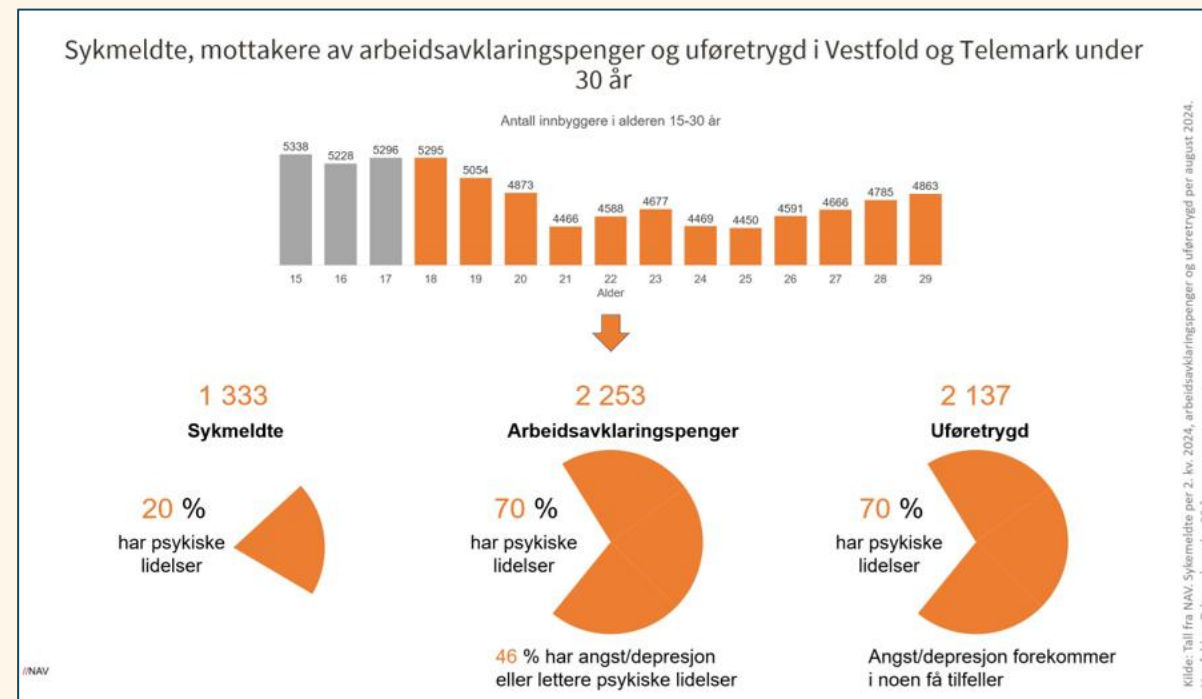
Kapitlet beskriver det faglige og faktabaserte grunnlaget for arbeid i nettverket Partnerskapsløftet, med relevant forskning, statistikk og innsikt om ungt utenforskap.

Om utenforskap og valg av målgruppe

Vestfold og Telemark har et av landets høyeste tall når det gjelder ungt utenforskap. I fylkene våre er det omtrent 20 % som ikke består videregående skole. Regionen har også en høy andel unge uføre.

For å kunne arbeide målrettet og utviklingsorientert i nettverket Partnerskapsløftet var det viktig å avgrense hvem tjenestene skulle rettes mot. Målgruppen ble definert til unge mellom 16 og 30 år som står utenfor skole og arbeid, på grunn av lettere psykiske lidelser.

Nav Vestfold og Telemark utarbeidet statistikk som viser et totalt bilde for fylkene og det ble også laget tilsvarende statistikk oversikt for hver kommune. Dette ga innsikt i antall potensielle mottakere av nye tjenester og aktiviteter.

Bilde 2: Fra presentasjon fremlagt av Nav Vestfold og Telemark, kick-off 30.09.24

Statistikken gav utgangspunkt for felles innsikt i målgruppen og behovet for løsninger. De kommunevis oversiktene ble lagt i hver kommunes arbeidsmappe som felles innsikt for kjernegruppene.

Utenforskap og behov for arbeidskraft

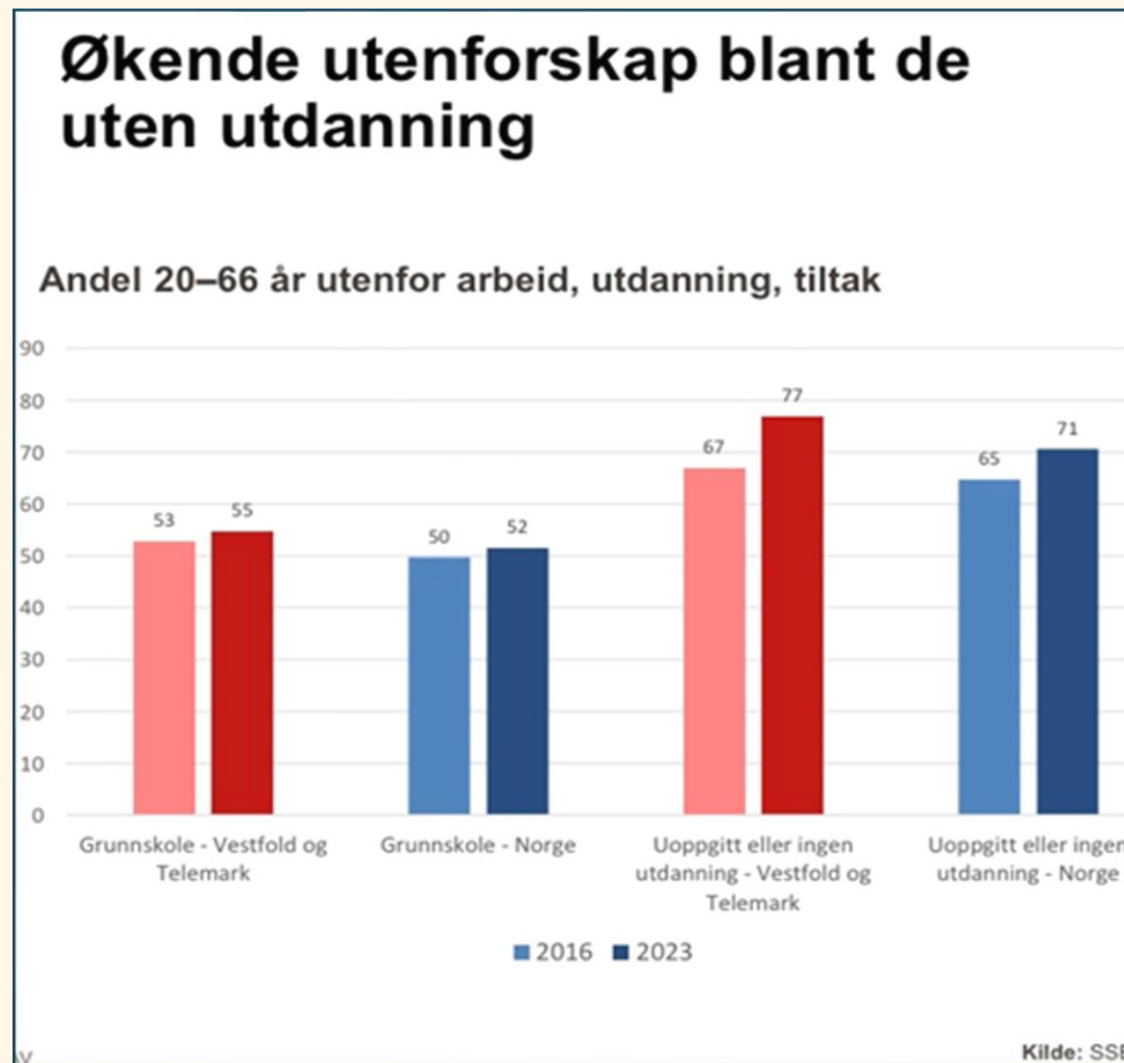
I følge [Navs omverdensanalyse 2025–2035](#) handler en stor del av utenforskapet i regionen, om unge uten fullført utdanning.

Analysen peker på at arbeidsmarkedet endrer seg. Det er økt krav til formell kompetanse og lavere etterspørsel etter ufaglært arbeidskraft.

Denne innsikten ble presentert på digitalt fagdrypp og la grunnlag for at følgende spørsmål ble stilt i nettverket Partnerskapsløftet:

- hvordan mobilisere riktig kompetanse som fører til varig arbeid for de unge?
- hvordan kan arbeidsgivere kvalifisere ansatte gjennom rekrutteringssamarbeid med Nav?

Dette var også utgangspunktet for en workshop i nettverket Partnerskapsløftet, med fokus på deling av konkrete grep og tverrsektorielt samarbeid.

Bilde 3:

Fra presentasjon fremlagt av Nav Vestfold og Telemark, digitalt fagdrypp 01.10.25

Forskning på ungt utenforskap

I følge forskning fra Norce, skiller Norge seg ut internasjonalt når det gjelder unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning (NEET). Den viser at risikoen øker særlig ved lav sosioøkonomisk bakgrunn, psykiske helseproblemer, skolefravall og svake relasjoner. Manglende utdanning er en særlig viktig risikofaktor for norsk ungdom.

De unges egne fortellinger beskriver en **frakoblingsprosess** preget av manglende tilhørighet, mobbing og lav mestring, mens **påkobling** til skole eller arbeid ofte skjer gjennom støttende relasjoner og fleksibel oppfølging fra voksne og hjelpeapparatet. Forskningen ble presentert for nettverket Partnerskapsløftet på «Fagdrypp» - en digital delingsarena.

Bilde 4:
Forside bilde på Norce Helse rapport 2-2021

Utenforskap og behov for arbeidskraft

Som arbeidsgivere strever flere kommuner med å få tak i nok kvalifisert arbeidskraft.

Regjeringens perspektivmelding og beregninger fra KS viser at kommunesektoren vil mangle mange nye medarbeidere framover for å opprettholde dagens tjenester, særlig innen helse- og omsorgssektoren.

Nettverket Partnerskapsløftet har avdekket at kommunene og Nav i liten grad har et systematisk og forpliktende rekrutteringssamarbeid. Det er et stort potensiale for å mobilisere flere inn i helse- og omsorgsykker, men også innenfor andre yrkes områder i kommunene.

De sikreste trendene

- Økende mangel på arbeidskraft, særlig innen helsevesenet
- Mangel på faglært arbeidskraft innen industri, bygg og anlegg, og håndverk
- Personer med lav utdanning og ufaglærte ventes i økende grad å være overrepresentert blant de som står utenfor arbeidsmarkedet

// NAV

Bilder: Utdanning.no

Bilde 5:

Fra presentasjon fremlagt av Nav Vestfold og Telemark på Nettverket Partnerskapsløftets fagdrypp 01.10.25

Viktige muligheter i rekrutteringssamarbeid for inkludering av flere unge i jobb

Et sentralt tema i nettverket har vært unntak fra kvalifikasjonsprinsippet som et virkemiddel for å åpne flere innganger til kommunale stillinger.

Det har vært viktig å dele erfaringer og synliggjøre konkrete eksempler på hvordan et systematisk rekrutteringssamarbeid mellom Nav og kommune kan etableres og forankres.

I kapittel 5 omtales Hortens modell for systematisk rekruttering, utviklet med grunnlag i unntak fra kvalifikasjonsprinsippet.

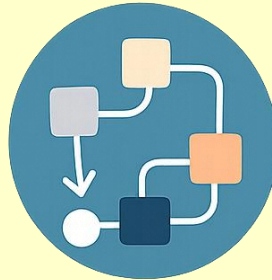
Veileder for unntakene fra kvalifikasjonsprinsippet

[Veileder for unntakene fra kvalifikasjonsprinsippet](#)

3.

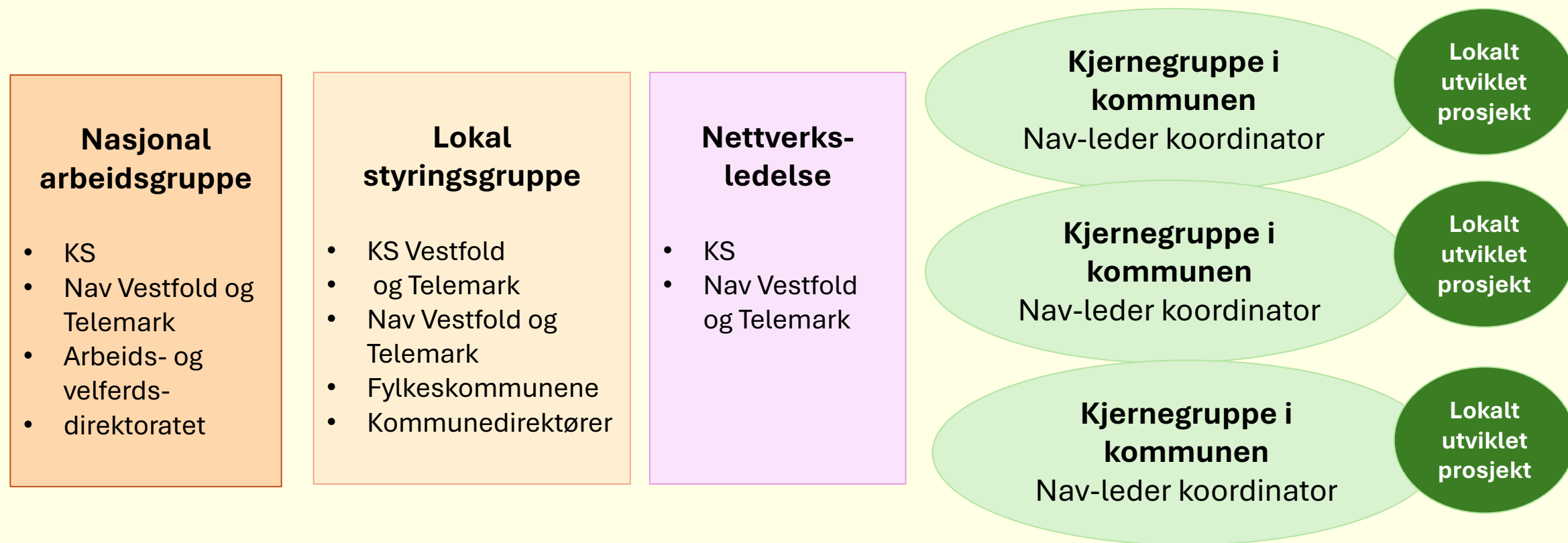
Organisering og gjennomføring

Dette kapitlet beskriver hvordan nettverket Partnerskapsløftet er organisert og hvilke aktiviteter som ble gjennomført.

Organiseringen av nettverket Partnerskapsløftet

Nettverket Partnerskapsløftet var organisert i flere nivåer for å sikre tydelig styring, koordinering og lokal forankring. Strukturen omfattet en nasjonal arbeidsgruppe, en lokal styringsgruppe, nettverksledelse og kjernegrupper i hver kommune.

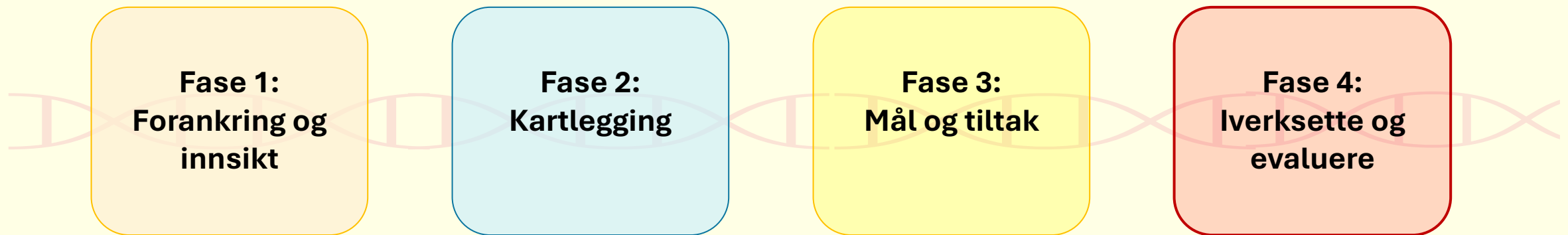

Figur 4: Nettverksstruktur

Faser og metodikk

Nettverket Partnerskapsløftet har vært strukturert i fire faser. Aktiviteter og utvikling i hver fase blir gjort rede for i kapittel 5. Som metodisk rammeverk for nettverket Partnerskapsløftet ble [Innovasjonsguiden](#) fra KS lagt til grunn. Guiden består av fire steg: legge grunnlaget, identifisere behov, utforske muligheter og realisere. Dette rammeverket dannet grunnlaget for utarbeidelsen av arbeidsverktøymalen, som alle kjernegrupper brukte i sitt utviklingsarbeid.

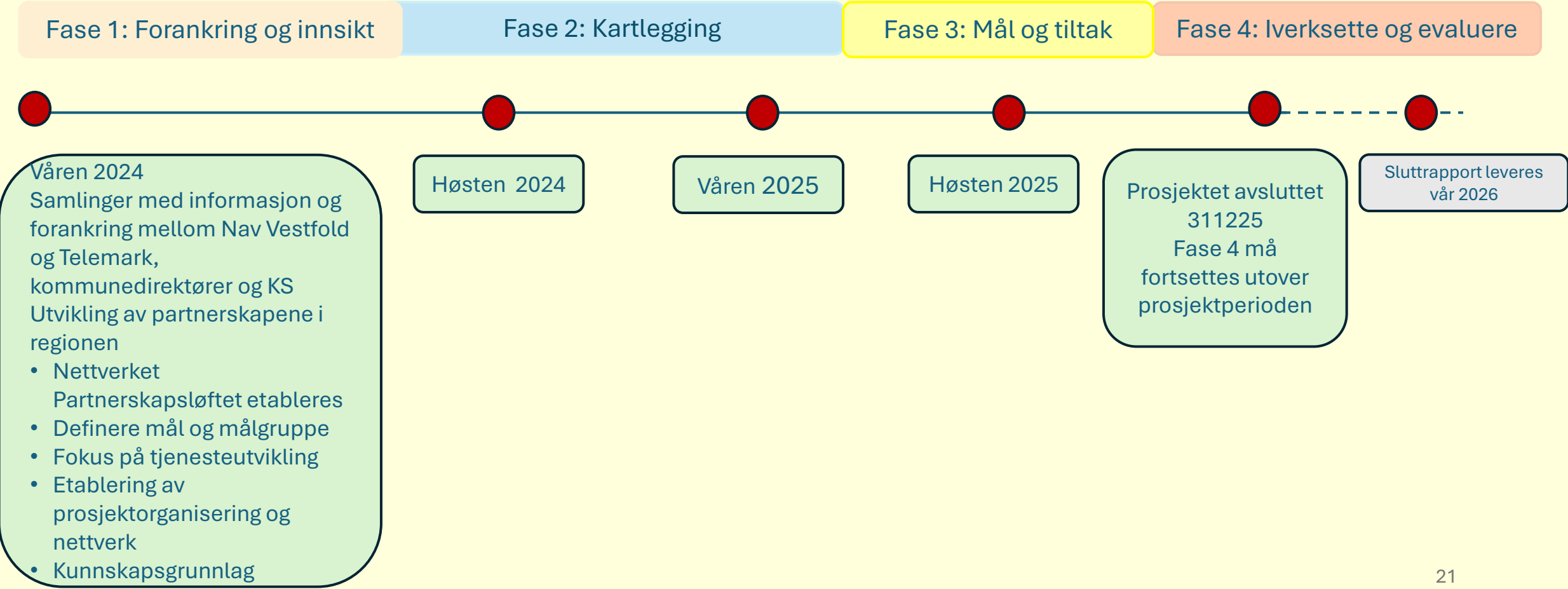
Arbeidsverktøyet og annen dokumentasjon har vært åpent og delt i felles teamskanal. Intensjonen med verktøyet var å gi støtte i alle faser av utviklingsprosessen og sikre en felles metodikk. Et felles arbeidsverktøy bidro til forventningsavklaring og et mer enhetlig utviklingsløp på tvers av kjernegruppene.

Figur 5 faser i nettverksperioden

Fremdrift

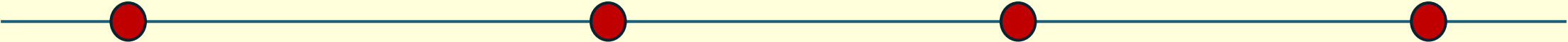
Felles teams-kanal med mapper for hver kjernegruppe.
Alle hadde tilgang til felles arbeidsverktøy og dokumentasjon, noe som sikret god deling gjennom hele perioden

Aktiviteter

Aktiviteter hele perioden:

- Lokal utvikling og forankring i drift
- Møter i styringsgruppe og arbeidsgruppe
- Oppfølging av kjernegruppene og kjernegruppekoordinatorer

Aktiviteter høsten 24:

- Digitalt fagdrypp; Forskning, Ungt utenforskap
- Fysisk fellessamling: Bryt mønstrene
- Kjernegrupper etableres i hver kommune og Nav-kontor
- Nav-ledere velges som koordinatorer av kjernegruppe

Aktiviteter våren 25:

- Digitalt fagdrypp; Telemark fylkeskommunes overgangsprosjekt, Brua samarbeidsprosjekt
- Fysisk fellessamlinger: Partnerskap i utvikling og Sammen om oppdraget
- Kjernegrupper kommer i gang

Aktiviteter høsten 25:

- Digitalt fagdrypp: Brukermedvirkning- ROM metode Larvik kommune
- Fysisk fellessamling: Det er systemene som må endres- ikke ungdommen
- Workshop: Hvordan skal vi jobbe sammen for at flere unge velger kompetanseveier som fører til jobb?
- Alle kommuner leverer prosjektbeskrivelser av «nye» aktiviteter/tjenester

**Nettverket
Partnerskapsløftet
avsluttet 31.12.25**

4. Mål, forventninger og tjenesteutvikling

Dette kapitlet gir en oversikt over mål for nettverket Partnerskapsløftet, hvilke forventninger som ligger til grunn, og hvordan arbeidet har bidratt til utvikling og forbedring av tjenester for unge i utenforskap.

Svarte vi opp forventningene?

Målet var å redusere utenforskap blant unge mellom 16 og 30 år med lettere psykiske helseutfordringer. Nettverket Partnerskapsløftet skulle bidra til mer helhetlige tjenester og styrke samarbeidet mellom Nav-kontor og enheter i kommunen.

Dette er konkretisert i forventningene:

Utvikle egen rolle og handlingsrom i partnerskapet i Nav

Se sammenhenger og utviklingsmuligheter mellom de ulike kommunale tjenestene og Nav, og øvrige samarbeidspartnere herunder fylkeskommunen

Identifisere konkrete tiltak for å redusere ungt utenforskap for unge under 30 år med lettere psykiske lidelser

Å redusere ungt utenforskap må forstås som et langsiktig utviklingsarbeid som krever vedvarende innsats fra mange aktører. Innenfor nettverksperioden på 1,5 år har Nav-kontor og kommuner i Vestfold og Telemark åpnet dører for samarbeid om et felles utfordringsbilde.

Nettverket Partnerskapsløftet har gitt viktige erfaringer med tjenesteutvikling mellom Nav-kontor og kommunens tjenester.

Gjennom å bruke handlingsrommet i egen rolle, har flere kommuner og Nav-kontor styrket samarbeidet og etablert strukturer for å redusere utenforskap.

Eksempler på dette er konkrete tiltak som ny rekrutteringsstrategi, ressursteam, koordinerende funksjoner og tverrfaglige inkluderingsteam.

Nettverksarbeidet har styrket et mer systemorientert samarbeid, med felles mål i sikte.

Tjenesteutvikling og samarbeid mellom Nav-kontor og kommune

I oppstarten av nettverket Partnerskapsløftet fikk deltakerne i oppgave å etablere kjernegrupper bestående av ledere fra Nav-kontor og ledere i kommune. Kjernegruppene hadde til hensikt å planlegge og arbeide med tjenesteutvikling, og å utvikle samarbeidet mellom Nav-kontoret og kommunale enheter.

Å jobbe med å redusere ungt utenforskap var et samlende mål for deltakerne i nettverket Partnerskapsløftet. Det var derimot ulik forståelse av hvorvidt tjenesteutviklingen skulle ha et *forebyggende* eller *reparerende* perspektiv.

I november 2024 ble det presisert av den lokale styringsgruppa at kjernegruppene skulle jobbe med reparerende tjenester, fordi ungdommene i målgruppen allerede sto utenfor skole og jobb.

Endringer og videre fokus på tjenesteutvikling

Da nettverket Partnerskapsløftet møttes til første fysiske nettverkssamling februar 2025, ble det klart at flere fortsatt hadde behov for å etablere eller revidere sine kjernegrupper for å sikre nødvendig kapasitet og forankring.

Videre i nettverksperioden ble tjenesteutvikling stående som hovedprioritet. På den siste fellessamlingen i desember 2025 ble det strategiske partnerskapet løftet som et sentralt tema.

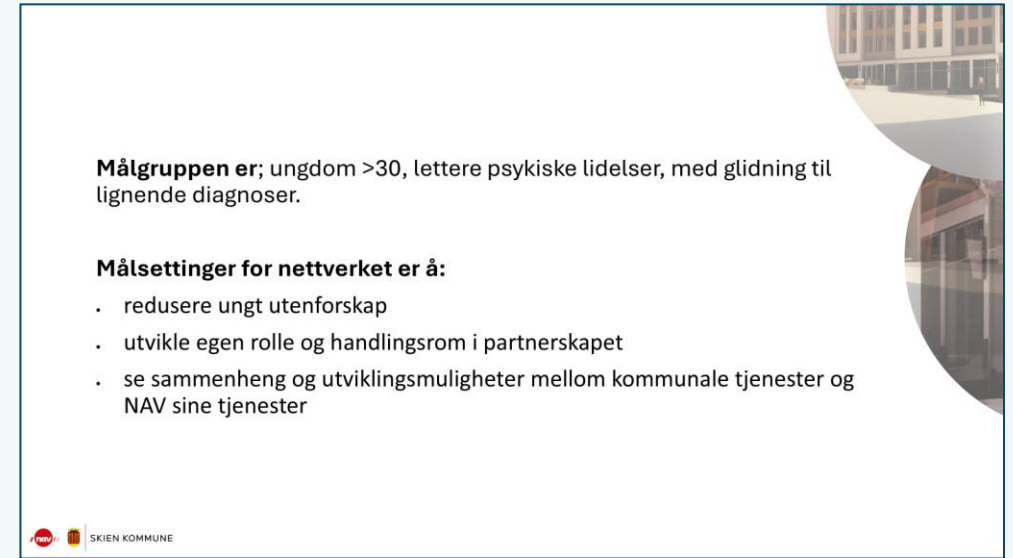
Koordinatorer = nøkkelpersoner

Koordinatorerne for kjernegruppene var viktige for å sette retning for arbeidet i kjernegruppene.

På fellessamlingen 07.11.24 løftet Nav-leder i Skien frem hvordan de hadde jobbet for å tydeliggjøre målet i prosjektet.

Hun beskrev at det var viktig å holde målet «varmt» hele tiden, slik at det ble enklere å forstå oppdraget og oversette det til konkret arbeid.

Hun fremhevet spesielt betydningen av å identifisere konkrete tiltak som kan redusere ungt utenforskap.

Målgruppen er; ungdom >30, lettere psykiske lidelser, med glidning til lignende diagnoser.

Målsettinger for nettverket er å:

- redusere ungt utenforskap
- utvikle egen rolle og handlingsrom i partnerskapet
- se sammenheng og utviklingsmuligheter mellom kommunale tjenester og NAV sine tjenester

 SKIEN KOMMUNE

Fra Digitalt kick-off 30.09.24

Forventinger til aktørene

- Utvikle egen rolle og handlingsrom i partnerskapet
- se sammenhenger og utviklingsmuligheter mellom de ulike kommunale tjenestene og Nav
- Identifisere konkrete tiltak for å redusere ungt utenforskap

 SKIEN KOMMUNE

Bilde 6 Nav leder Skien sine power point bilder fremlagt på fellessamling november 2024

5.

Kjernegruppenes arbeid

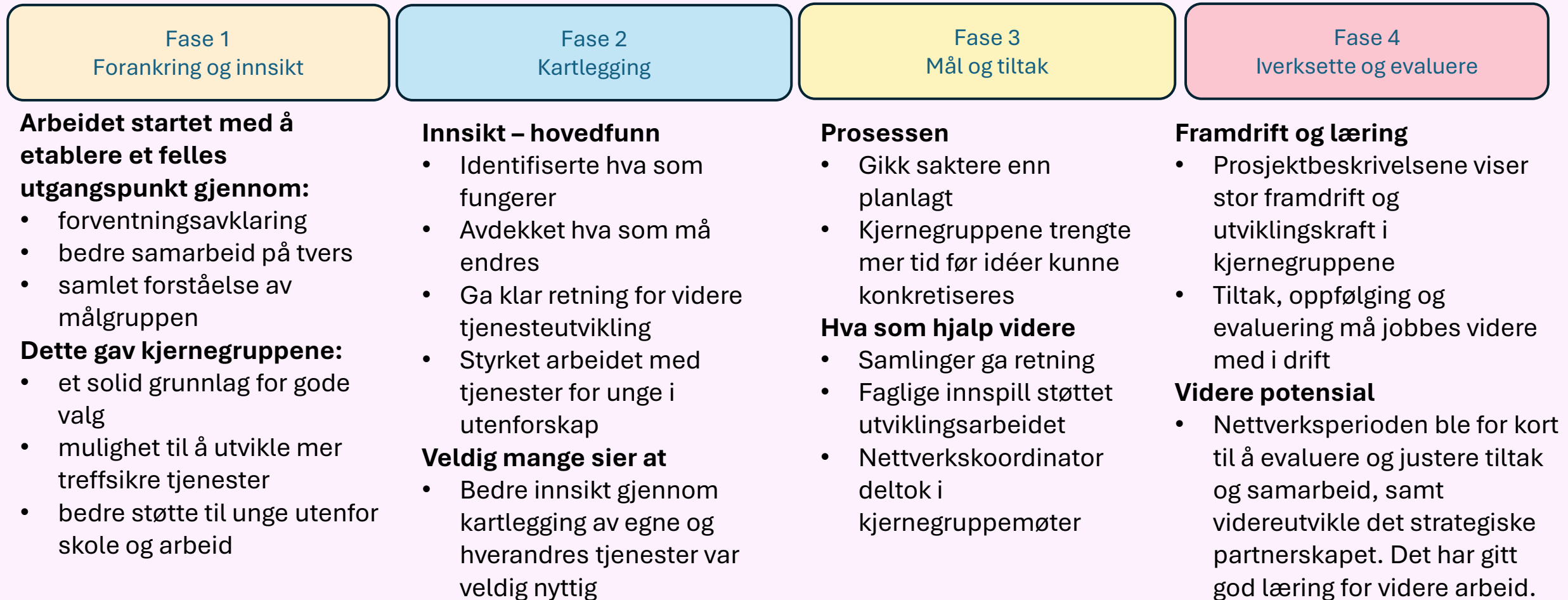
–utdyping og erfaringer i de fire fasene

I dette kapitlet kan du lese om erfaringer og synspunkter fra kjernegruppene. Oppsummeringene bygger på tilbakemeldinger fra nettverksdeltakerne.

Kjernegruppenes arbeid i de fire fasene

Her beskrives kjernegruppenes arbeid gjennom nettverksperioden, og viser noen utvalgte eksempler. Teksten bygger på tilbakemeldinger fra deltakerne. Tilbakemeldingene er hentet fra skjemaer, arbeidsmapper og samtaler mellom lokale koordinatorene og nettverkskoordinatorene fra KS og Nav.

Fase 1: Forankring og innsikt

Etablere felles forståelse, mandat og mål.
Innhente innsikt fra praksis og brukere.

Mål

- Sikre forankring og etablere kjernegruppen som en felles, utviklingsorientert enhet.
- Gi oversikt over alle relevante tjenester og aktiviteter for målgruppen.
- Støtte kjernegruppen i å formulere felles, overordnede mål for unge i arbeid eller utdanning.
- Identifisere utfordringer og barrierer som hindrer måloppnåelse.
- Etablere et felles kunnskapsgrunnlag før videre idéutvikling.

Etablere felles utgangspunkt

Denne fasen handlet om å etablere et felles utgangspunkt for det videre arbeidet. Det krevde oversikt og en felles forståelse hos aktørene. Arbeidet fokuserte derfor både på å styrke samarbeidet og på å få et tydelig bilde av målgruppen.

Med dette på plass kunne kjernegruppene sette mål som ga retning til utviklingen av tjenester for unge utenfor skole og arbeid.

Gjennomføring

Kjernegruppene startet som brede og store. Fokuset på «reparerende» tjenester gjorde ulike lokale strategier tydelige, og flere kjernegrupper justerte hvem som deltok. Noen kjernegrupper opprettet også operative arbeidsgrupper som støtte.

Nav-lederne tok en tydelig koordinerende rolle og sørget for struktur gjennom dokumentasjon, møter og informasjonsflyt. De holdt kommunedirektørene orientert. Kernegruppene jobbet som prosjektgrupper med fokus på tjenesteutvikling, og det var forventet at de leverte resultater i løpet av nettverksperioden.

Fremdriften ble likevel påvirket av fravær og utskifting av deltakere. Det var behov for faglig støtte i felles samlinger og tett oppfølging av koordinatorene og kjernegrupper.

Funn fra innsiktsfasen

Innsiktsarbeidet viste behov for felles strategier, tydelige samarbeidsoppgaver og bedre koordinering på tvers av nivåer. Det kom frem at tjenestelandskapet var fragmentert, og at det manglet oversikt over hvordan innsatsen faktisk virket for målgruppen.

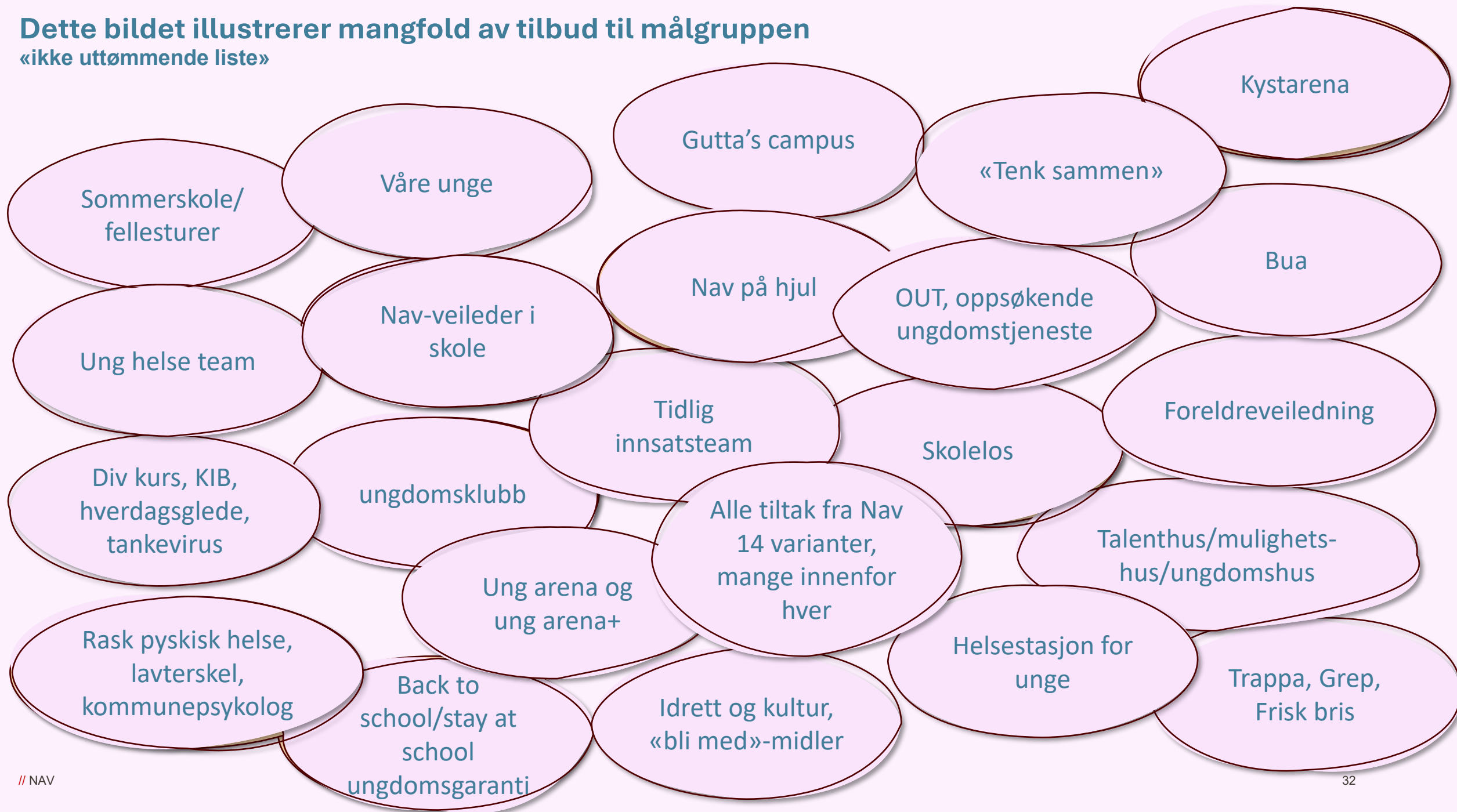
Deltakerne fikk bedre kjennskap til hverandres tilbud og overlappende tjenester, noe som tydeliggjorde behovet for større oversikt og sammenheng. Det ble klart at det var vanskelig å se hvilke aktiviteter som faktisk bidro til at flere unge kom i arbeid eller utdanning.

Eksempler på de unges utfordringer som ble kartlagt i innsiktsarbeidet til kjernegruppene

Dette bildet illustrerer mangfold av tilbud til målgruppen

«ikke uttømmende liste»

Hva påvirker arbeidsmuligheter og utenforskap?

Eksempler på hva som kan påvirke arbeidsmuligheter og utenforskap, hentet fra innsiktsarbeidet til kjernegruppen i Porsgrunn.

Familie Oppvekst/skole Sosial arv Holdninger	Navn, etnisitet, helse, kjønn, alder, religion osv	x-faktor ?
Arbeidsmarkedet/ ledige stillinger/ antall/ type osv	Utdannelse Arbeidserfaring Egenskaper	Arbeidsmarkedet/ konkurranse/ andre søkere
Arbeidsgivere/ krav, ønsker og holdninger	Lover og regler - forenkle - målrette?	Nav: - virkemidler/ tiltak osv

Fase 2: Kartlegging

Kartlegge eksisterende tjenester, brukerreiser, flaskehalser og mulighetsrom.

Mål for fasen

- Oversikt over de unge som står utenfor i egen kommune og definere målgruppe
- Sette mål for arbeidet
- Forankringsarbeid i egen kommune/Nav-kontor
- Oppfølging internt av temaer som blir introdusert i fagdrypp og fellessamlinger
- Etablere kontakt med andre i Nettverket Partnerskapsløftet, presentere egne planer og bli inspirert

Viktig innsikt i tjenester og de unges stemme

Kartleggingen ga god oversikt over hvilke tjenester som finnes og hvordan samarbeidet mellom dem faktisk fungerer. Det gjorde det tydelig hvor systemet treffer godt – og hvor det ikke klarer å møte behovene til unge som står utenfor.

Flere kjernegrupper valgte også å snakke direkte med ungdommene for å få fram deres egne erfaringer og ønsker. Det ga et mer treffsikkert og relevant grunnlag å jobbe videre med.

Gjennomføring

Kjernegruppene tok i bruk arbeidsmappene i teams for å samle og dele dokumentasjon. De fleste gjennomførte innsikts- og kartleggingsfasen, men framdriften varierte på grunn av ulik kapasitet. Noen opprettet egne arbeidsgrupper for å holde tempo i utviklingsprosessen og styrke samarbeidet.

Faglig innhold

Samlingene i 2024 og våren 2025 introduserte blant annet ideer og metoder fra kommuner som hadde lagt om fra byråkratisk administrasjon av tjenester, til å jobbe tidlig og tettere på målgruppa. Et eksempel på dette er **Larvik**. Kommunen delte erfaringer med en større omlegging fra et medisinsk til et humanistisk og relasjonsbasert perspektiv. Fra å spørre «hva feiler deg?» til «hva er viktig for deg?».

Omleggingen ga kortere ventetider i tjenesten, mindre byråkrati og mer individuelt tilpasset tilbud. Modellen bygger på [Hjelpa-Nettverket Partnerskapsløftet](#), som nå brukes i flere kommuner i regionen vår.

Samlingene introduserte også muligheten for å ta i bruk unntak fra kvalifikasjonsprinsippet ved rekruttering i kommunene. Flere kommuner hadde allerede gode erfaringer med midlertidige stillinger for flyktninger, finansiert med lønnstilskudd fra Nav.

Holmestrand jobbet med et mer systematisk rammeverk for dette, og delte sin modell med Nettverket Partnerskapsløftet i februar 2025.

Horten lot seg inspirere og startet raskt en kartlegging for å utvikle et eget rekrutteringssystem i samarbeid med Nav, med fokus på midlertidige stillinger. Flere kommuner vurderer lignende løsninger.

Eksempler på hvordan de unges stemme har blitt hørt

Holmestrand – brukermedvirkning i praksis

- Etablerte eget brukerråd for unge under 30 år (Nav-brukere).
- Brukerrådet ble koblet tidlig på i innsikts- og kartleggingsfasen.
- Leder for brukerrådet ble fast medlem i kjernegruppen.
- En ny og modig arbeidsform som styrket kvalitet og troverdighet i utviklingsarbeidet.

Effekter av brukermedvirkning

- Kjernegruppen fikk raske og ærlige tilbakemeldinger fra unge med erfaring fra utenforskap.
- Det ble enklere å justere kursen og sikre at løsninger faktisk traff behovene.
- Tjenestene fikk direkte innsikt i konsekvensene når kvalitet og samarbeid ikke fungerer.

Skien – funn fra brukerundersøkelsen

Undersøkelsen ble besvart av 252 unge fra Talenhuset og 10. trinn. Den viser tydelig hva som er viktig for de unge.

Tre hovedbehov:

- Mer støtte innen psykisk helse
- Arbeid, praksis og utdanning
- Bedre økonomi

Andre funn:

- 80 % har prøvd å få jobb
- Halvparten optimistiske om framtiden
- De fleste fornøyde med Nav-veilederen sin
- Ønsker raskere hjelp, lavere terskler og mer praktisk læring

Konklusjon: Unge etterspør mer helhetlige tjenester, bedre samarbeid og tydeligere prioriteringer som setter dem og ikke tjenesten i sentrum.

Fase 3: Mål og tiltak

Formulere mål, utvikle ideportefølje og prioritere tiltak.

Mål for fasen

- Fremme nye ideer og utforske muligheter
- Vurdere underveis og videreutvikle ideer og tiltak
- Implementere aktuelle ideer og tiltak i drift

Ideene vokser frem

Ved starten av sommeren 2025 var mange kjernegrupper fortsatt tidlig i prosessen, og bare noen få hadde begynt å utvikle konkrete idéer og tiltak. De fleste var fortsatt i kartleggingsfasen og ikke helt klare for å starte på mål- og tiltaksfasen. Kjernegruppene leverte prosjektbeskrivelser med foreløpige idéer og tiltak i løpet av november 2025.

Fellessamlingen i mai og workshopen i oktober fungerte som arenaer for å samle innspill og videreutvikle idéer. Koordinatorer for kjernegruppene etterlyste mer struktur i eget utviklingsarbeid, og det var særlig viktig å få med perspektiver fra både utdanning og arbeidsliv.

Telemark fylkeskommune og Vestfold fylkeskommune bidro med nyttige faglige innspill om overgangsarbeidet mellom ungdomsskole og videregående og om [Våre unge](#).

Til inspirasjon i nettverket – erfaring fra Sykehjemsetaten i Oslo

Et av de mest verdifulle bidragene kom fra Sykehjemsetaten i Oslo, som delte erfaringer med oppgavedeling, kompetanseutvikling og nye måter å rekruttere på.

Presentasjonen ga nettverksdeltakerne konkrete eksempler på hvordan tydelig organisering og strategiske valg kan gi bedre og mer bærekraftige tjenester.

Erfaringene fra Oslo kommune ble svært godt mottatt, særlig hvordan de jobbet med unntak fra kvalifikasjonsprinsippet, smartere oppgavedeling og opplæring på arbeidsplassen.

Flere kommuner har i etterkant tatt kontakt for å lære mer og vurdere om samme type modell kan fungere hos dem.

Bilde 7
Sykehjemsetaten Oslo, utklipp av deres innlegg på fellessamling oktober 2025

Fase 4: Iverksette og evaluere

Piloter og implementering, kontinuerlig læring, evaluering og justering.

Mål for fasen

- Tiltak og ideer er implementert i drift og er en god organisering av arbeidet
- Evaluere tiltak og ideer for å videreutvikle samarbeidet . Dette punktet må følges opp i drift.

Prosjektene vokser frem

Flere nye og forbedrede lokale prosjekt og tiltak vokste frem gjennom det systematiske samarbeidet.

Prosjektene kunne deles inn i fire tematiske spor:

- Utvikling av ungdomshus og møteplasser
- Tverrfaglige team og tett oppfølging
- Videreutvikling av eksisterende og nye prosjekter
- Systematisk bruk av unntak fra kvalifikasjonsprinsippet

Ved avslutning av nettverket Partnerskapsløftet hadde ingen kjernegrupper startet på evaluering av tiltakene.

Tre eksempler på tjenesteutvikling

Sandefjord - Mulighetshuset og tjenstekartlegging

Mulighetshuset videreutvikles som hovedtiltak for unge som trenger helhetlig støtte, gjennom:

- Utvidet aktivitetstilbud og flere målgrupper
- Styrket karriereveiledning og mer systematisk kartlegging

Mål: økt mestring og overgang til skole/arbeid

Nav og kommunen gjennomgår forebyggende tjenester for unge. Kartleggingen skal gi bedre styring ved å avklare:

- hvordan tjenester kan samordnes bedre
- hvor ressursene kan brukes smartere
- hvilke tiltak som faktisk gir overgang
- hvordan tilbud kan målrettes bedre

Mål: mer kunnskapsbaserte, koordinerte og effektive tjenester mot ungt utenforskap.

Horten- Innsatsgruppen mot utenforskap

- Horten har lenge hatt høy ledighet og mange unge sosialhjelpsmottakere
- Kommunen har etablert en tverrfaglig innsatsgruppe med sterk lederforankring
- Mål: bedre samhandling og felles retning i arbeidet mot utenforskap

Ny rekrutteringsmodell

- Midlertidige stillinger tilbys personer i utenforskap før ordinær utlysning
- Unntak kvalifikasjonskrav benyttes
- Gir mulighet til å prøve seg i jobb, bygge referanser og styrke mestring
- Kommunen rekrutterer raskere og mer målrettet

Resultater

- 43 (pr mars 26) personer har fått jobbmulighet siden mai
- Stillinger fordelt på helse, administrasjon, Nav, barnehager, dagsenter m.m.
- Stor gevinst for kommunen – og enda større for hver enkelt som får en sjanse

Færder- Hurtigsporet

- Mål: 80 % skal komme i arbeid, aktivitet eller utdanning
- Tett samarbeid mellom Nav og psykisk helse/rus – felles kartlegging, tett oppfølging og tilpassede tilbud
- Regelmessige møter og tydelige roller gir bedre flyt og kvalitet
- 12 deltakere er med i desember 2025

Hva Hurtigsporet gir

- Samordnet innsats på tvers av tjenester
- Dedikerte kontaktpersoner
- Raskere og mer helhetlig oppfølging
- Nav-kontoret har egen kommunekontakt og avklarte unntak fra kvalifikasjonskravet (kommune som arbeidsgiver)

Veien videre

- Hurtigsporet videreføres og kan utvides til flere målgrupper
- Tett kobling mot «Våre unge i Færder»
- Fortsatt fokus på felles møteplasser, god forankring og godt samarbeid

Sitater fra nettverket Partnerskapsløftet

«Det er forskjell på å jobbe felles med noe, enn å ha felles møter for å utveksle informasjon»

- koordinator for kjernegruppe

"Det er systemene som må endres – ikke ungdommen"

- fra oppsummering i workshop 161025

Oppsummering læringspunkter fra de fire fasene i kjernegruppenes arbeid

Dette fungerte:

- + Erfaringsdeling ga raskere oppstart, bedre læring og gjorde det lettere å bygge videre på eksisterende løsninger.
- + Nettverket fungerte som en sterk læringsarena med god støtte, bredere forståelse og bedre samarbeid på tvers.
- + Utforsking av tiltak ga økt motivasjon og førte til mer konkrete grep i tjenesteutviklingen.
- + Felles oppgaver og tydelige mål bidro til framdrift, engasjement og en mer samstemt retning.
- + Kjernegruppene leverte solid arbeid, og mange ønsker å fortsette samarbeidet i drift.

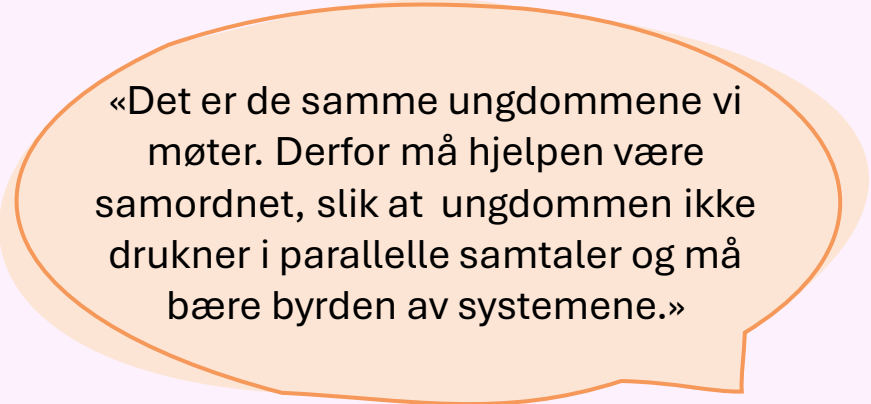
Dette var krevende:

- Overlappende og fragmenterte tjenester gjorde prosessen krevende og vanskeliggjorde oversikten over tjenester og prosjekter
- Informasjon om relevante tjenester og prosjekter var lite synlig og måtte finnes manuelt
- Uoversiktlig tilbudslandskap med manglende data og mange aktører gjorde det vanskelig å identifisere tiltak med dokumentert effekt
- Framdriften ble hemmet av utskiftninger i gruppene, varierende kapasitet, sykdom og behov for opplæring av nye deltakere i kjernegruppene
- Partnerskapsmodellen opplevdes som kompleks, spesielt vertskommunemodellen

Fortsettelse av oppsummering læringspunkter fra de fire fasene i kjernegruppenes arbeid

Hva kunne vært prioritert sterkere?

- Større analytisk kapasitet tidlig i innsiktsfasen for et tydeligere felles kunnskapsgrunnlag.
- Bedre samordning og rolleavklaringer mellom aktører og nivåer.
- Mer støtte til å håndtere fragmenterte tjenester og usikkerhet rundt effekten av tiltak, samt bedre struktur, tilgang til data og tydelige indikatorer for å kunne se hvilke tiltak som faktisk gir resultater.

«Det er de samme ungdommene vi møter. Derfor må hjelpen være samordnet, slik at ungdommen ikke drukner i parallelle samtaler og må bære byrden av systemene.»

Sitat koordinator for kjernegruppe

Fremtidige behov

- Regional støtte gjennom læringsarenaer, sparring og metodestøtte – særlig for kommuner med liten kapasitet.
- Styrket politisk og administrativ forankring for å kunne redusere ungt utenforskap.
- Klarere prioriteringer og forenkling av partnerskapsmodellen for å sikre framdrift og felles retning.
- Bedre datagrunnlag, felles indikatorer og tilgang til relevant kunnskap.
- Videreføring av samarbeid i kjernegrupper for å bygge på den etablerte praksisen og læringen.

6. Utvikling av det strategiske partnerskapet

Dette kapitlet beskriver forslag til videreutvikling av det strategiske arbeidet i partnerskapene. Forslagene bygger på tilbakemeldinger fra nettverksdeltakerne. Informasjonen er hentet fra referater fra siste samling i nettverket Partnerskapsløftet, 4.12.25.

Slik jobbet vi med det strategiske perspektivet

Dagsorden for den siste fellessamlingen i desember 2025 var strategisk utvikling av partnerskapet. Kommunedirektører og Nav-ledelse i regionen var derfor særlig invitert til denne samlingen.

Kjernegruppene ble utfordret på å reflektere over utvikling av eget handlingsrom i partnerskapene i vår region.

Oppgavene ble jobbet med på tvers av kjernegruppene, med referent på hvert bord. Alle referat ble samlet inn og oppsummeres punktvis i det følgende.

Nettverket Partnerskapsløftet jobbet med to oppgaver:

1. Vi rigger et strategisk partnerskap i vår region

- Hvordan kan vi redusere utenforskap og styrke inkludering?
- Hva kan vi endre lokalt innenfor nasjonale rammer?
- Hvilke arenaer trenger vi for strategisk samarbeid?

2. Vi rigger et *lokalt* strategisk partnerskap

- Hva må endres for at partnerskapet skal jobbe strategisk?
- Hvordan gjøre partnerskapet mer målrettet og effektivt?
- Hvor trengs tydeligere rolleavklaring mellom Nav og kommunen?

Punkter fra arbeidet med «Vi rigger et strategisk partnerskap i vår region»

Hvordan redusere utenforskap og styrke inkludering?

- Felles mål for «våre unge» i hele regionen (Vestfold)
- Lederforankring i kommune og Nav
- Partnerskapet som paraply for å redusere utenforskap
- Dele og kopiere tiltak på tvers av kommuner
- Involvere fylkeskommune, næringsliv og frivillighet
- Bygge ned siloer – én felles innsats
- Bruke handlingsrommet (kvalifikasjonsprinsipp, rekruttering)

Hvilke arenaer trenger vi for strategisk samarbeid?

- Styrkede partnerskapsmøter med mer strategisk innhold og mindre informasjonsdeling
- Årlige regionale samlinger
- Bruke eksisterende lederarenaer som KS eller Nav administrerer
- Fagdager med deling av praksis
- Fysiske møteplasser – ikke bare digitale
- Felles regionale nettverk på tvers av kommuner

Hva kan vi endre lokalt innenfor nasjonale rammer?

- Rekrutteringsrutiner i kommunene
- Unntak fra kvalifikasjonsprinsippet
- Kommunalt lønnstilskudd
- Samordning av tjenester
- Tidligere innsats før Nav-ytelse
- Bedre forankring i kommuneplanens samfunnsdel
- Evaluere og justere tiltak systematisk

Punkter fra arbeidet med «Vi rigger et strategisk partnerskap i vår region»

Hva må endres for at partnerskapet skal jobbe strategisk?

- Klare mandater og beslutningsmyndighet
- Politisk og administrativ forankring
- Felles kunnskapsgrunnlag og prioriteringer
- Redusere parallelle tiltak

Hvordan gjøre partnerskapet mer målrettet og effektivt?

- Felles mål og gevinstforståelse
- Felles oversikt over alle tiltak i kommunen og Nav-kontor
- Bryte ned siloer og styrke relasjoner
- Involvere HR og tillitsvalgte
- Bruke etablerte arenaer – unngå nye strukturer
- Følge opp, evaluere og justere tiltak

Hvor trengs tydeligere rolleavklaring mellom Nav og kommunen?

- Overganger mellom kommunale tjenester og Nav
- Ansvar i enkeltsaker – unngå «kasteball»
- oppfølging av unge med sammensatte behov, særlig innen psykisk helse
- Navs statlige vs. kommunale rolle
- Forventningsavklaringer om økonomi og leveranser

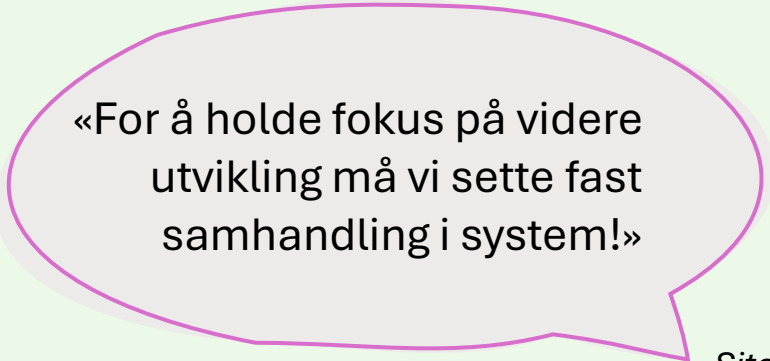
7. Læring og nye muligheter

I dette kapittelet kan du lese om erfaringer og synspunkter fra kjernegruppene. Informasjonen er hentet fra tilbakemeldingsskjemaer og fra samtaler mellom koordinatorene i kjernegruppene og nettverkskoordinatorene fra KS og Nav.

Felles samlinger

Nettverket Partnerskapsløftet var en arena som ga motivasjon og inspirasjon til et godt utviklingsarbeid. Flere etterlyser en plan for hvordan møteplasser, ideutveksling og samhandling kan ivaretas videre.

Mange deltakere i nettverket Partnerskapsløftet ønsker en årlig felles samling i regionen. En årlig fysisk samling vil bidra til å styrke relasjoner, forankre strategiske prioriteringer og sikre felles læring.

«For å holde fokus på videre utvikling må vi sette fast samhandling i system!»

Sitat fra tilbakemeldingsskjema

Felles satsninger

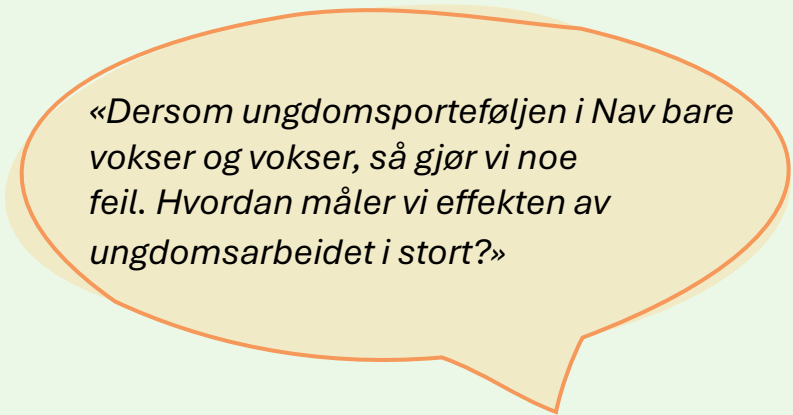
Flere kjernegrupper har bygget opp strukturer som systematiserer samhandling i drift, som rekrutteringssamarbeid mellom kommunen som arbeidsgiver og Nav-kontoret.

Felles satsninger og fast samhandling løftes frem som viktig for partnerskapene i regionen vår.

Å måle det som virker

Kjernegruppene ble utfordret på hvordan måle at tjenesten som utvikles vil hjelpe målgruppen. Kernegruppene hadde ulike tilnærminger til dette. Det varierte fra konkrete indikatorer som antall unge som vender tilbake til skole eller arbeid, til mer kvalitative vurderinger av utvikling og relasjon.

En kjernegruppe delte erfaring med tilbagemeldingsverktøyet FIT (Feedback Informed Treatment). FIT måler effekten av relasjonen mellom behandler og bruker, og er en kvalitativ metode for måling.

«Dersom ungdomsporteføljen i Nav bare vokser og vokser, så gjør vi noe feil. Hvordan måler vi effekten av ungdomsarbeidet i stort?»

Sitat koordinator for kjernegruppe

Deltakerne i nettverket Partnerskapsløftet peker på manglende helhetlig oversikt over mulige måleindikatorer som kan brukes i de ulike sektorene som jobber med tjenester for unge.

Det etterlyses gode metoder for å dokumentere effekten av både forebyggende og konkrete tiltak. Samtidig uttrykkes en forståelse for at effekt ikke kan måles alene – den bygger på solid kunnskap om arbeid, utdanning og helsefremmende arbeid.

Dette er komplekse faktorer som kan være utfordrende å fange opp gjennom tradisjonelle målemetoder.

Hva har fungert godt ifølge deltakere i nettverket Partnerskapsløftet?

Tilbakemeldinger er hentet inn på flere måter, både underveis etter samlinger og etter avsluttet nettverksperiode. Noen tilbakemeldinger er gitt muntlig i oppfølgingssamtaler, andre skriftlig gjennom tilbakemeldingsskjema. En samlet vurdering av tilbakemeldingene gir oss dette bildet:

Helhet på tvers av forvaltningsnivå

Det videre arbeidet med å forebygge og redusere utenforskap krever et helhetlig og forpliktende strategisk grep på tvers av forvaltningsnivåer.

For at flere unge skal få varig tilknytning til arbeidslivet, må partnerskapene etablere et felles mål, tydelige prioriteringer og et styrket system for samhandling.

Økonomisk bærekraft

Langsiktig finansiering og tilstrekkelig kapasitet må på plass for tiltak med dokumentert effekt, slik at gode løsninger ikke blir kortvarige prosjekter, men integrert i ordinær drift.

Bedre strategisk samarbeid

- kort oppsummert:

- Behold de etablerte kjernegruppene og arbeidsgruppene som viderefører innsatsen etter 31.12.2025
- Utnytt partnerskapsmøter til forankring av systematisk samarbeid om tjenesteutvikling
- Se på felles samarbeidsarenaer mellom aktører på regionnivå

Fem konkrete tips til hvordan andre partnerskap kan ta læringen fra Vestfold og Telemark i bruk

Systematisk samarbeid om
unntak fra
kvalifikasjonsprinsippet

Strategisk samarbeid i
partnerskapsmøter

Bedre kunnskap om tjenestene
som ligger i partnerskapet i Nav

Bedre kunnskap om tjenestene
som ligger i partnerskapet i Nav

Bedre innsikt i hvordan
tjenestene møter målgruppas
behov

Nettverkskoordinatorer sine refleksjoner ved avslutning av nettverket Partnerskapsløftet

Erfaringer med tverretatlig nettverk

- Vi har fulgt en imponerende utvikling hos mange engasjerte aktører.
- Oppdraget med å redusere ungt utenforskap skapte felles retning og motivasjon.
- Arbeidet med tjenesteutvikling bød på utfordringer som krevde fortløpende avklaringer og tett oppfølging.
- Partnerskapet i Nav er komplekst, og det var krevende for nettverksdeltakerne å sette av tid.
- God forankring i forkant var avgjørende.
- Å lede et tverretatlig utviklingsarbeid krever tid, kapasitet og tydelig rolleavklaring i koordineringen.
- Det er ulike kulturer i partnerskapet i Nav

Læring og samhandling

- Det har vært svært lærerikt å få innblikk i alle samarbeidspartners bidrag.
- Deling på tvers av grupper har inspirert og gitt energi til utviklingsarbeidet.
- Funnene i deltakerundersøkelsene samsvarer med våre egne observasjoner.

Råd til andre

- Sett av tid jevnlig og sikre prosjektstøtte som fremmer deling og driver utviklingen framover.

KI animert bilde

Lenker i rapporten i alfabetisk rekkefølge

- Hjelp som hjelper - <https://www.hjelpsomhjelper.no/>
- Innovasjonsguiden
<https://www.ks.no/fagomrader/innovasjon/innovasjonsverktoy/innovasjonsguiden---nytt-nyttig-nyttiggjort/>
- Mulighetsrommet i Nav partnerskapet- rapport fra Norce, oslomet, afi og KS 2019- [Rapport-Mulighetsrommet-i-NAV-partnerskapet-20200520-med-vedlegg.pdf](#)
- Nettside om partnerskapet i Nav - <https://www.nav.no/samarbeidspartner/partnerskapet>
- Nettside om Partnerskapsløftet- [Partnerskapsløftet – Hjem](#)
- Omverdensanalysen 2025-2035 fra Nav [Navs omverdensanalyse 2025–2035 - nav.no](#)
- Rapport unge utenfor, Norce, fra fagdrypp 2024? [Unge som står utenfor arbeid, opplæring og utdanning \(NEET\). En analyse av unge i NEET-kategorien - Nasjonalt vitenarkiv](#)
- Samarbeidsavtale mellom KS og Arbeids- og inkluderingsdepartementet
https://www.regjeringen.no/contentassets/5c5380ee35c1449fb61ad681668425d0/2023_samarbeidsavtale-ks-aid.pdf
- Veiledningshefte unntak kvalifikasjonsprinsippet [Veileder om unntak fra kvalifikasjonsprinsippet – Hjem](#)
- Våre unge Vestfold fylkeskommune- <https://www.vestfoldfylke.no/no/vaare-unge-vestfold/>